

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm II. Si quisquam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

tionem, quia sacri Canones mulierum cum Sacerdote cohabitationem prohibentes, consanguineas nominatim excipiunt, non item affines, quia constat majus esse foedus naturale inter consanguineos, quippe per se conjunctos, quam inter affines, qui per accidens tantum junguntur. Veruntamen si mulier in primo gradu affinitatis juncta sit, v. g. noverca, nurus, aut fratris defuncti uxor, vel etiam in secundo gradu, quando accedit reverentia, quam alter alteri debet v. g. Sacerdos uxori patris sui defuncti, videtur cohabitatione permittenda, si aliunde, sive per accidens, suspicio nulla sit, sicuti colligitur ex c. *interdixit*. 10. dist. 32. & sumi potest argumentum ex cap. 18. *Levitici*, ubi talium personarum conjunctiones prohibentur.

4. Queritur tertio. Utrum Episcopo permittum sit, ut intra domum suam habeat matrem, aut sororem. Negat *Gl. in c. legitur*. 25. dist. 81. *arg. authent. Episcopo, C. de Episcopis*. Accedit, periculum esse posse, partim propter cohabitantes cum Episcopo Clericos, partim propter ancillas, & pedissequas, quas decet habere matrem, aut sororem Episcopi. Resp. tamen cum *Abb. hic. n. 3.* Episcopo aequè, ac alijs Sacerdotibus permitti cohabitationem matris, & aliarum mulierum in primo vel secundo gradu *cir. c. interdixit. Ad authent. Justiniani*. Resp. eam à saeculari potestate, de materia Ecclesiastici fori prodeuntem, nullius roboris esse, sicuti docui in c. *Eccllesia*. 10. de *Constitutionibus*. Ad alterum dico, rectè inde colligi, plerumque non esse consultum, ut Episcopus, vel similis saecularis Praelatus, matrem v. g. aut sororem intra domum, aut palatium suum habeat, sed in alia domo separata. Attamen universim loquendo secundum Canones damnari non potest, si intra eandem domum, sed in cubiculis, seu conclavibus à sua, & Clericorum habitatione, & convictu distinctis, matrem, vel sororem suam, cum ancillis, Episcopus alat, quandoquidè in antiqua Ecclesia Episcopi, aliique Sacerdotes

tali modo uxores suas, tanquam sorores, cubiculorum mansionibus separatas, habebant, & alebant, sicuti docui *lib. 5. tra. 10. c. 11. n. 6.* & constat ex c. *Episcopus* 6. *juncta Gl. V. sequestrato. dist. 77.*

Notandum secundò: Clericis Beneficiarijs concessum esse Ecclesiasticos suos redditus, qui ipsi superflui sunt, seu superflui sunt, conferre ad sustentationem consanguineorum, si indigeant; imò lex charitatis postulat, ut his potius, quam alijs pauperibus succurratur, c. *non facis*. 11. dist. 86. & constat ex ijs, quae docui *lib. 2. tra. 3. c. 3. n. 6.* Peccat autem Beneficiarius, si redditus superfluos ad consanguineos, aut affines suos ditandos expendat, si indigentes seu pauperes non sint, sicuti constat ex *Trident. sess. 25. c. 1. de reformatione* & docui *lib. 2. tra. 3. c. 3. n. 6.*

CAPITVLVM II.

Si quisquam.

PARAPHRASIS.

Si aliquis Sacerdotum, id est Presbyter, Diaconus, vel Subdiaconus, de crimine fornicationis cum muliere suspectus post primam, secundam, & tertiam monitionem inveniatur confabulari aut conversari cura eadem, excommunicetur, femina autem canonice iudicetur.

SUMMARIUM.

1. Sacerdotis nomine late loquendo, omnes Clerici significantur, qui in sacris constituti sunt.
2. Non tantum conobinatus prohibetur sub poenis & censuris inferendis cum muliere Clericus, sed etiam familiaritas cum muliere.
3. Peccans taliter, mulier cum Clerico subest iurisdictioni Ecclesiastica; quamvis in praxi doctrina hac vix observetur.
4. Poena tamen mulieris taliter fornicantis non est, ut ipsa cum prole concepta in servitutem redigatur.

Notan-

Notandum primò: Nominè Sacerdotis largè sumpto comprehenduntur omnes Clerici, qui in sacro ordine sunt; sed stricte ac propriè Sacerdotes dicuntur, qui sacrum Christi corpus conficiunt.

Notandum secundò: Non tantùm concubitus Clericis, à sacris Canonibus sub censuris & pœnis inferendis, prohibetur, sed etiam familiaritas cum muliere, adeò, ut si Clericus canonicè admonitus non desistat, & contumax appareat, etiam excommunicandus sit; quo loco advertendum, quòd in tali casu familiaritatis suspectæ Clericus non punitur ob præsumptionem fornicationis, cum accidere possit, ut de ea nec inquisitio facta, nec probationes acceptæ sint, sed tantùm de conversatione, & familiaritate notoriè scandalosâ, quæ proinde in se peccatum est; & accedente monitione, si Clericus in contumacia persistat, gravius efficitur, & eò usque crescere potest, ut beneficiorum privationem, depositionem, & excommunicationem mereatur, sicuti tit. præcedenti in c. ut Clericorum. 15. dictum fuit de Clericis concubinarijs.

Notandum tertio: Si mulier delinquat cum Clerico contra Ecclesiastici Ordinis decorem, subijcitur jurisdictioni Ecclesiasticæ. Ita Abb. hic. n. 4. & Gl. recepta in c. eos 10. dist. 32. Ratio est, quia delinquit contra Ecclesiam, & contra Clerum. Accedit, quod Inson in L. nulli. n. 3. C. de iudicijs, & alij apud Menochium de arbitrijs &c. casu 371. tradunt, decens esse, ut si plures simul delinquant, ab eodem Iudice puniantur: monui tamen lib. 4. tra. 9. c. 4. n. 10. doctrinam hujus notandi apud nos in praxi non observari.

Porro, quod aliqui cum Gl. finali hic ajunt, mulierem ob tale crimen in servitutem redigendam esse, id non rectè hic dicitur, quandoquidem talis licentia ut Ecclesia mulierem unâ cum prole, ex Clerico in sacris genitâ, in servitutem redigere possit, si mulier incestas nuptias contrahere præsumpsit, non nisi in hoc casu concessa est, sicuti docet Gl. recepta in c. quidam. 30.

dist. 82. & c. 3. causa. 15. q. 8. At verò in casu nostri Capituli mulieri, quæ cum Clerico fornicata est, aut nimiam familiaritatem habet, juxta qualitatem delicti, pœna decernenda est, & olim quidem talis fornicata in Monasterium tradi debebat. fraternitatis 7. dist. 34.

CAPITVLVM III. Clericos.

PARAPHRASIS.

Si Clerici in sacris in publico concubitu reperiantur, Episcopus non debet ipsos cogere ad jurandum, quòd concubinam delerere velint, ne diaboli instinctu in idem fornicationis peccatum relapsi, perjurij etiam peccatum incurrant, sed per sententiam suspensionis, aut interdicti adigere debet Clericos ad concubinas amovendas, ita ut nulla amplius mali suspicio subesse possit; quòd si autem ad easdem concubinas redire, vel alias asumere præsumperint, tum in quosdam eorum excommunicationis sententiam proferat, ut alij horum exemplo perterriti, à talibus excessibus se contineant.

SUMMARIUM.

1. Non debet à peccatoribus, quorum recidiva timenda est, juramentum exigi de abstinendo imposterum.
2. Censuræ Concubinarijs Clericis imponenda, non statim summa esse debent, sed minores semper præmittende.
3. Et hinc in multitudine delinquentium possunt aliqui ad terrorem aliorum gravibus nonnunquam pœnis puniri, levioribus alij.

Notandum primò: à peccatoribus, quorum recidiva ob fragilitatem carnis timeri potest, non est exigendum juramentum de abstinendo imposterum, idque propter periculum perjurij, cujus materiam seu occasionem Superior aut Juxta ministrare non debet. c. ille. 5. causa 22. q. 5. Vide, quæ dixi lib. 5. tra. 6. c. 4. n. 8.

C

No-